

Warszawa, 16 listopada 2021r.
KL/424/293/AZ/2021

Pan
Tomasz Chróstny
Prezes
Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Szanowny Panie Prezesie,

w związku z trwającymi pracami nad projektem ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych, Konfederacja Lewiatan chciałaby poprosić Pana Prezesa o możliwość spotkania z ekspertami Konfederacji Lewiatan. Spotkanie byłoby okazją do rozmowy o założeniach zmian regulacji przeciwdziałających zatorom płatniczym oraz do zaprezentowania zagadnień, jakie środowisko biznesu wskazuje w obszarze tematyki przeciwdziałania zatorom płatniczym.

Jednocześnie w załączeniu przedstawiamy *Stanowisko Konfederacji Lewiatan dotyczące zidentyfikowanych problemów na gruncie regulacji przeciwdziałających zatorom płatniczym oraz dotyczące rekomendacji zmian tych przepisów*. Zawiera ono dziesięć zidentyfikowanych problemów wraz ze wstępnymi propozycjami rozwiązań.

Pozostajemy do dyspozycji zarówno w kwestii terminu spotkania, jak i szczegółów organizacyjnych.

Z poważaniem,

Maciej Witucki
Prezydent Konfederacji Lewiatan

Załącznik:

Stanowisko Konfederacji Lewiatan dotyczące zidentyfikowanych problemów na gruncie regulacji przeciwdziałających zatorom płatniczym oraz dotyczące rekomendacji zmian tych przepisów.

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel.(+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS

Stanowisko Konfederacji Lewiatan dotyczące zidentyfikowanych problemów na gruncie regulacji przeciwdziałających zatorom płatniczym oraz dotyczące rekomendacji zmian tych przepisów.

Skróty: Ustawa z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych – **ustawa antyzatorowa**

I. Identyfikacja podmiotów

Problem: Brak możliwości lub trudności w identyfikacji podmiotów, które powinny zostać wykluczone ze sprawozdawczości oraz podmiotów, które spełniają szczególne kryteria tj. podmiot publiczny niebędący

oraz będący podmiotem leczniczym, a także status mikroprzedsiębiorcy, małego przedsiębiorcy, średniego przedsiębiorcy. Problem ten dodatkowo wzmacnia art. 4b ustawy antyzatorowej.

Rozwiązanie:

➤ Stworzenie przez administrację właściwych list lub bazy danych wskazanych podmiotów, z którymi regulacja wiąże skutki prawne.

II. Definicja nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych

Problem: Określenie pojęcia nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych w oparciu o sztywny próg 2 milionów złotych świadczeń niespełnionych lub spełnionych po terminie, (co według ustawy antyzatorowej oznacza to spóźnienie nawet o jeden dzień) dla dużego przedsiębiorcy jest pułapem zbyt niskim i może powstać np. w wyniku wstrzymania płatności w sytuacji realizacji uprawnień wynikających z reklamacji, potrącenia w przypadku wzajemnych roszczeń czy też sytuacji czysto technicznych, jak np. awaria w banku uniemożliwiająca dokonanie płatności. Spóźnienie do 7 dni wynika często z samego procesu akceptacji faktur, procesów organizacji płatności w dużych jednostkach i samo w sobie nie powoduje zatorów płatniczych. UOKiK powinien skupiać się na podmiotach tworzących największe zatory płatnicze, które mogą mieć większe znaczenie dla płynności finansowej w gospodarce. UOKiK podkreśla, iż postępowania w sprawie zatorów płatniczych są pracochłonne, zatem tym bardziej takie ukierunkowanie pracy organu wydaje się najbardziej efektywne¹.

Rozwiązanie:

➤ Zmiana limitu wartości opóźnionych świadczeń niestanowiących nadmiernego opóźniania się bądź przez kwotowe zwiększenie limitu bądź przez uzależnienie go od skali obrotów lub wartości opłaconych świadczeń w danym roku przez przedsiębiorcę podejrzanego o nadmierne opóźnianie się w stosunku do wszystkich zobowiązań tego przedsiębiorcy.

¹ Pierwsze decyzje prezesa UOKiK w sprawie zatorów płatniczych, UOKiK, dostęp 14.07 br.:

https://www.uokik.gov.pl/aktualnosci.php?news_id=17230

Kolejne decyzje w sprawach zatorów płatniczych, UOKiK, dostęp 14.07 br.:

https://www.uokik.gov.pl/aktualnosci.php?news_id=17465

- Uwzględnianie w limicie wyłącznie świadczeń w przypadku, których opóźnienie (spełnienia świadczenia po terminie) przekraczało 7 dni. Nieuwzględnianie spóźnienia do 7 dni w sprawozdaniu.

III. Zakres wymaganych danych przez UOKiK w przypadku postępowań

Problem: W przypadku wszczęcia postępowań przez UOKiK zakres wymaganych danych jest bardzo obszerny i wymaga dużego nakładu pracy, zwłaszcza, że część danych nie jest dostępna wprost z jednego raportu w systemie; przygotowanie dokumentacji źródłowej oraz pozostałych informacji będzie również bardzo czasochłonne.

Rozwiązanie:

- Ograniczenie części wymaganych informacji m.in. danych posiadanych już przez UOKiK, danych związanych z prowadzonym postępowaniem oraz danych posiadanych przez inne organy administracji.

IV. Zakres pojęcia „transakcji handlowej”

Problem: Wątpliwości budzi definicja „transakcji handlowych”, które objęte są ustawą antyzatorową i mają być uwzględniane w składanym przez podmiot sprawozdaniu. Mając na uwadze cel ustawy antyzatorowej (zmniejszenie zatorów płatniczych, a w konsekwencji przeciwdziałanie ich negatywnym skutkom), uwzględnienie w sprawozdaniu wszystkich transakcji jest nadmierne i nie spełnia wskazanego w ustawie celu.

Rozwiązanie:

- Wyłączenie z zakresu transakcji handlowych niektórych kategorii, w szczególności:
 - transakcji płatnych gotówką oraz transakcji płatnych kartami płatniczymi, w przypadku, których płatność następuje natychmiast - ich uwzględnienie w raportach nie spełnia celu ustawy;
 - transakcji wynikających z umów kompensacyjnych, w ramach, których przedsiębiorcy na podstawie zawartych porozumień są zobowiązani do wzajemnej realizacji określonych świadczeń, a do rozliczenia dochodzi poprzez kompensatę wierzytelności w określonym umową czasie - takie transakcje również nie spełniają celu ustawy, gdyż nie powodują ryzyka związanego z powstawaniem zatorów płatniczych;
 - transakcji wewnątrz grup kapitałowych - takie transakcje, w ramach grupy kapitałowej powinny zostać wykluczone ze stosowania w ramach ustawy antyzatorowej lub przynajmniej powinny być oddzielnie prezentowane w sprawozdaniu; podmioty powiązane bardzo często korzystają z rozwiązań wspólnego zarządzania płynnością finansową, a warunki i terminy płatności w umowach są uzgadniane w sposób elastyczny;

LEWIATAN

- transakcji wynikających z umów dotyczących m.in. zakupu ubezpieczeń, czy zakupu pakietów medycznych dla pracowników - wątpliwe jest z perspektywy celu ustawy antyzatorowej czy tego typu umowy, na podstawie, których nabywane są usługi na rzecz podmiotów trzecich, często refakturowane następnie na rzecz pracowników danego podmiotu powinny być objęte definicją i uwzględniane w przygotowywanych sprawozdaniach.
- transakcji wynikających z zakupu przez leasingodawcę przedmiotu leasingu wskazanego przez leasingobiorcę – w takich transakcjach przesłankami do wyłączenia są:
 - dokonywanie przez leasingodawcę zakupu przedmiotu zgodnego ze specyfikacją leasingobiorcy często na warunkach przez niego uzgodnionych z dostawcą;
 - dokonywanie zakupu w ramach trójstronnej relacji leasingobiorca-leasingodawca-dostawca w której terminy zapłaty wynikają ze zdarzeń, które często są poza kontrolą leasingodawcy;
 - dokonywanie zapłaty w przeważającej części przypadków przed dostawą przedmiotu leasingu;
 - specyficzny charakter opóźnień zapłaty: mogą pojawiać się, jako skutek sporu, co do realizacji umowy sprzedaży np. wady przedmiotu sprzedaży, opóźnienie w dostawie przedmiotu sprzedaży, przedterminowe wystawienie faktury przez dostawcę i strukturyzowania trójstronnej relacji między dostawcą, leasingobiorcą a leasingodawcą.

V. Zakres sprawozdań i spójność wymogów z systemami finansowo–księgowymi

Problem: Wymagania składanych przez podmioty sprawozdań nie są w pełni spójne z powszechnie stosowanymi przez przedsiębiorców systemami finansowo–księgowymi. Przygotowanie odpowiedniego sprawozdania wiąże się z istotnym nakładem finansowym i nakładem pracy po stronie przedsiębiorców oraz udziałem pracy ręcznej w procesie jego przygotowywania. Powszechnie wykorzystywane systemy finansowo – księgowe przygotowane zostały zgodnie z wymogami przepisów podatkowo – księgowych a wymagania dla przygotowywanego sprawozdania, wskazane w opublikowanym przez Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii w listopadzie 2020 roku Praktycznym Poradniku nie są z nimi w pełni spójne. Przykładem może być wymóg przeliczania zobowiązań określonych w walucie obcej według kursu z dnia wymagalności płatności a nie według kursu w odniesienia do daty wystawienia faktury. W tym przypadku Ministerstwo, wskazując, jako wymagany dzień przeliczenia - dzień wymagalności danej płatności w walucie obcej - powołuje się na przepis art. 358 kodeksu cywilnego, jednak zgodnie z tym przepisem poprzez czynność prawną strony mogą ustalić inny termin przeliczenia, co nie zostało uwzględnione i może być sprzeczne z zawartą przez strony transakcji handlowej umową. W związku z niedoprecyzowanym zakresem sprawozdania niejasności budzi również sposób uwzględniania w sporządzanych sprawozdaniach transakcji m.in. w ramach, których dochodzi do korekty faktury in minus, płatności zaliczkowych, płatności częściowych za fakturę, uwzględnienie rabatów, duplikatów faktur. Wątpliwości budzi również raportowanie w zakresie umów faktoringu i cesji wierzytelności.

Rozwiązanie:

- Rewizja spójności wymogów dotyczących sprawozdań z systemami finansowo–księgowymi oraz celami ustawy antyzatorowej oraz doprecyzowanie zakresu sprawozdań.

member of **BUSINESSEUROPE**

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel.(+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS

LEWIATAN

- Dla celów raportowania umożliwienie wskazania w raporcie wartości zobowiązania w walucie obcej zgodnie z praktykami księgowymi danego przedsiębiorcy tj. np. stosowanie kursu w odniesieniu do daty wystawienia faktury.

VI. Termin raportowania

Problem: Obecny termin raportowania rodzi problemy związane nie tylko w związku z przygotowaniem sprawozdania (krótki termin), lecz również w związku z dostępnością informacji niezbędnych do przygotowania sprawozdania.

Rozwiązanie:

- Przesunięcie terminu raportowania na koniec czerwca tj., kiedy dostępne są dane ze sprawozdań finansowych i deklaracji podatkowych.

VII. Długotrwałość prowadzonych postępowań

Problem: Prowadzone przez Prezesa UOKiK postępowania w sprawach zatorów płatniczych są długotrwałe. Zgodnie z art. 13r ustawy antyzatorowej postępowanie powinno być zakończone nie później niż w terminie 5 miesięcy od dnia jego wszczęcia. Przepis ten nie jest w praktyce stosowany. Dotychczas żadne z postępowań prowadzonych przez Prezesa UOKiK nie zostało zakończone w tym terminie. Co więcej – na 51 postępowań wszczętych w „pierwszej turze” (tj. w czerwcu 2020 r.) 5 postępowań zakończyło się w terminie przekraczającym 7 miesięcy, podczas gdy pozostałe 46 postępowań w dalszym ciągu nie zostało jeszcze zakończonych.

Rozwiązanie:

- Wprowadzenie zasady, iż postępowanie zostaje zakończone nie później niż w terminie 5 miesięcy od dnia jego wszczęcia wraz z enumeratywnie wskazanymi wyjątkami, w których postępowanie może być przedłużone maksymalnie o 2 miesiące.

VIII. System stosowania kar

Problem: Obecny system stosowania kar nie uwzględnia okoliczności ekonomicznych oraz innych przy wymiarze kary, które mogą mieć wpływ na m.in. kondycję finansową przedsiębiorcy-dłużnika (a co za tym idzie, pośrednio, wierzycieli).

Rozwiązanie:

- Poszerzenie katalogu okoliczności dotyczących obniżenia wysokości administracyjnej kary pieniężnej bądź odstąpienia od kary w przypadku, gdy nałożenie kary pogorszyłoby sytuację przedsiębiorcy do tego stopnia, iż stałby się niewypłacalny wobec wierzycieli lub gdy kara znacząco utrudniłaby wypłacalność.
- Poszerzenie katalogu okoliczności dotyczących obniżenia wysokości administracyjnej kary pieniężnej bądź odstąpienia od kary w sytuacji przedsiębiorców będących w znacznej mierze

member of BUSINESS EUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel. (+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS

ofiarami zatorów, którzy jednak nie spełniają obecnych wyśrubowanych kryteriów obligatoryjnego odstąpienia od wymierzenia kary.

IX. Odsetki ustawowe za opóźnienie od transakcji handlowych, a postępowania upadłościowe i restrukturyzacyjne

Problem: Istnieją rozbieżności w zakresie tego, w jakim momencie naliczanie odsetek ustawowych za opóźnienie od transakcji handlowych podlega wyłączeniu na podstawie art. 3 pkt. 1 ustawy antyzatorowej. Istnieją obecnie dwa przeciwstawne stanowiska. Pierwsze z nich mówi, że odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych nie podlegają naliczaniu już od złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości. Drugie stanowisko w tej kwestii mówi, że odsetki ustawowe za opóźnienie od transakcji handlowych przestają być naliczane po ogłoszeniu upadłości przez sąd. Pojawiają się też niekiedy tak skrajne opinie, że wraz z otwarciem postępowania upadłościowego lub restrukturyzacyjnego następuje zniesienie skutków, jakie wywołała ustawa w zakresie odsetek, tj. odsetki przed dniem otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego, obliczone są, jako ustawowe odsetki za opóźnienie a nie odsetki ustawowe za opóźnienie od transakcji handlowych.

Rozwiązanie:

- Wprowadzenie rozwiązania, która wskazywałoby jednoznacznie sposób naliczania odsetek ustawowych za opóźnienie od transakcji handlowych w przypadku postępowania restrukturyzacyjnego lub upadłościowego. Proponowanym jest, aby odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych były naliczane do momentu ogłoszenia upadłości lub otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego.

X. Odpowiednie terminy pozwalające dostosować się przedsiębiorcom do zmian

Problem: Tematyka regulacyjna dotycząca zatorów płatniczych wymaga szeregu zmian i dostosowań w strukturze przedsiębiorstwa. Proponowane rozwiązania i wyjaśnienia nie powinny być wprowadzane w sposób nagły, czy zaskakujący.

Rozwiązanie:

- Publikacja wszelkich zmian w zakresie przepisów antyzatorowych i wszelkich publikowanych objaśnień do ustawy antyzatorowej powinna następować z odpowiednim wyprzedzeniem dającą możliwość przedsiębiorcom dostosowania się do regulacji.

Konfederacja Lewiatan, KL/424/293/AZ/2021